

Opgroeien

Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 53

9000 GENT

iroj.jeugdhulp.be

Verslag IROJ

Datum: 24/04/2026

Locatie: 04.04 Jozef Guislain - VAC Gent

Aanwezig: Bert Vanacker, Ethel Walraevens, Chris Vandevorst, Nele Bastiaens, Erwin Mys, Thomas De Veirman, Bernard Battheu, Stefaan Kaesteker, Isabelle Quintens, Tim Lamon, Stefan Duyck, Robin De Dobbeleer, Lobke De Boeck, Anna Vandewalle, Joy Eeman, Sam De Laet, Ilse Wauters, Iris De Nil

Afwezig met kennisgeving: Wim Taels, Anja Amerijckx, Gino Ameye, Tom Walgraeve, Evelien Stragier, Karl Brabants, Alain Slock, Karl Brabants, Bart Volders, Ward Vanhoorde

Voorzitter: Bert Vanacker

Verslaggever: Iris De Nil

1. Verwelkoming

De voorzitter verwelkomt de aanwezigen en overloopt de verontschuldigen.

Voor de vertegenwoordiging vanuit het zorgmiddelencircuit zal voortaan Bernard Battheu deelnemen aan het IROJ. Hij is afdelingshoofd van RKJ de Sleutel en was voordien werkzaam bij het Oranjehuis.

Tom Walgraeve is voorlopig afwezig tot eind augustus en wordt vervangen door Nele Bastiaens. Zij is tewerkgesteld bij het VCLB meetjesland en vertegenwoordigd de 1G1P als kernpartner.

2. Goedkeuring verslag IROJ 6 maart

Het verslag van het IROJ van 6 maart 2026 wordt overlopen en goedgekeurd, met bijzondere aandacht voor de punten die verdere opvolging vereisen.

- Reconversie ingekantelde MFC's – (NRTH → RTH):

- MFC 't Kasteeltje: vanuit het IROJ werd geen positief advies gegeven. De aanvraag werd niet goedgekeurd door het VAPH.
- MFC Odisam: hun aanvraag werd ondanks negatief advies van het IROJ wel goedgekeurd.

- Ter herinnering: MFC's binnen het VAPH kunnen ook dit jaar een aanvraag indienen voor reconversie capaciteit MFC naar RTH (zowel de ingekantelde onderwijssinternaten als de andere MFC's).

Aanvragen moeten uiterlijk op 30 juni bij het VAPH worden ingediend. Het VAPH verwacht dat het advies van het IROJ bij de aanvraag wordt toegevoegd.

Om te vermijden dat we als IROJ geconfronteerd worden met last minute aanvragen, wordt een communicatie uitgestuurd naar alle MFC's. Er wordt gevraagd om hun aanvraag voor eind mei te bezorgen zodat de werkgroep planning & advisering tijdig kan samenkomen indien nodig en het advies op het IROJ van 12 juni kan bevestigd worden.

- Beslissing VAPH rond uitbreidingsbeleid VAPH (zowel NRTH als RTH) eind 2026:

Voor RTH werd een consensusvoorstel ingediend ontworpen in de schoot van het Platform Minderjarigen. Het VAPH heeft deze aanvraag goedgekeurd.

Vanuit NRTH werd een aanvraag ingediend door MFC de Triangel, vzw Sint Vincentius, Blijdorp vzw, Levensvreugde – verblijven vzw.

3. Uitbreidingsbeleid gezinshuizen 2026

Opgroeien lanceerde op 20 februari 2026 een oproep met het oog op de uitbreiding met 12 gezinshuizen. Voor Oost-Vlaanderen wordt een uitbreiding voorzien met 3 gezinshuizen. Aanvragen dienden de goedkeuring te krijgen vanuit de provinciale stuurgroep gezinshuizen (ie. alle directies die beschikken over het aanbod gezinshuizen) en moesten door het IROJ geadviseerd worden uiterlijk op 20 april.

Vanuit het IROJ werd een positief advies geformuleerd, met het voorstel aan de betrokken stuurgroep om te onderzoeken hoe een link kan worden gelegd met jeugdhulpvoorzieningen in Oost-Vlaanderen die interesse hebben om in de toekomst een gezinshuis op te starten.

Vier organisaties met bestaande gezinshuizen – vzw Apart, Ruyskensveld vzw, vzw LIA en vzw Steevliet kwamen onderling overeen om elk, met uitzondering van vzw Apart, te kandideren voor één bijkomend gezinshuis. De ambitie is om deze bijkomende capaciteit tegen eind 2026 te realiseren, onder meer via hernieuwde bekendmaking en informatiesessies.

Aandachtspunten en uitdagingen:

- Arbeidsrechtelijk kader: het statuut van gezinshuisouders blijft complex (o.a. 24/7 inzet, regeling rond vervoer, vakantie, en bijhorende verzekeringstechnische kwesties). Er lopen gesprekken hierrond met het kabinet. Onder andere het zelfstandigenstatuut is onderwerp van gesprek als mogelijke piste om de haalbaarheid te vergroten.
- Beperkt aanbod: momenteel is het aantal gezinshuizen in Oost-Vlaanderen beperkt, terwijl er een wachtlijst is van kinderen die hiervoor in aanmerking komen. Deze kinderen verblijven voorlopig in residentiële settings.
- Kwaliteit en werking: kinderen blijken sterk te groeien binnen het gezinsklimaat van een gezinshuis, dat stabiliteit biedt. Vooral bij jonge kinderen zien we daar een mooi traject.
 - Belangrijke uitdagingen zijn de verbinding tussen gezinshuisouders en de oorspronkelijke context van het kind en de combinatie met eventuele eigen kinderen van de gezinshuisouders.
 - In Ruyskensveld hebben ze een mentorhuis waar het samenleven van meerdere adolescenten met specifieke zorgnoden zijn uitdagingen kent.

BESLUIT

Op datum van het IROJ was nog geen nieuws bekend over de besluitvorming van het agentschap betreffende de aanvragen voor uitbreiding gezinshuizen.

Vanuit de stuurgroep wordt verder initiatief genomen om op dinsdag 16 juni om 14 u een **infomoment** te organiseren in Steevliet (Heusdenbaan 67, Merelbeke-Melle) voor organisaties uit Oost-Vlaanderen die op termijn met gezinshuizen willen starten.

Uit een eerdere bevraging blijkt interesse van vier jeugdzorgorganisaties (twee uit de regio Gent-Eeklo-Deinze en twee uit de regio Waas en Dender). Organisaties die nadien engagement willen opnemen, kunnen vanaf het najaar aansluiten bij het Netwerk Gezinshuizen Oost-Vlaanderen.

Vanuit het IROJ wordt de verdere suggestie gedaan te bekijken om ook de MFC op de hoogte te brengen van dit aanbod.

Op 27 april deelde het agentschap mee dat alle ingediende uitbreidingsvoorstellen zijn goedgekeurd.

4. Cliëntparticipatie

➤ **Cachet – toelichting door Anna Vandewalle en Lisselotte Lowagie**

Cachet brengt drie thema's aan: *broers en zussen (siblings)*, *wonen* en *groeipakket*. Ervaringen worden verzameld en samen met het Agentschap Opgroeien vertaald naar mogelijke verbeteracties.

• **Thema 1: Broers en zussen**

Aan de hand van een filmpje wordt dit thema geïntroduceerd.

Hoewel er ongeveer vijf jaar geleden regelgeving werd ingevoerd om broers en zussen samen te houden in de jeugdhulp, blijkt de praktijk vandaag nog vaak niet altijd even evident. Cachet onderzoekt momenteel hoe het gesteld is met het bewustzijn hierrond.

- Het thema kwam reeds aan bod tijdens Cachet-avonden en wordt verder opgenomen via bezoeken aan leefgroepen vanaf juni.
- Door capaciteitsbeperkingen is samenplaatsing niet altijd mogelijk.
- Ook het pedagogisch luik is een aandachtspunt: hoe wordt contact tussen siblings gefaciliteerd (bezoeken, communicatie, ...)?
- Er werd een casus gedeeld waarbij een jongere gesanctioneerd werd nadat hij wegliep om zijn zus te bezoeken. Dit illustreert het belang om dit thema blijvend onder de aandacht te brengen. De bevraging loopt verder; er wordt bekeken welke rol het agentschap hierin kan opnemen.

• **Thema 2: Groeipakket (in relatie tot wonen)**

Dit thema werd toegelicht aan de hand van een presentatie en onderzoek (o.a. masterproef – zie bijlage - en bevragingen).

Belangrijke aandachtspunten:

- De betrokkenheid van ouders op het traject van hun kind is bepalend en soms wisselend. Bij het beheer van het groeipakket is het vaak onduidelijk en vraagt een beter onderbouwde besluitvorming.
- Er wordt gewerkt aan bijkomende criteria om deze beslissingen te objectiveren. Cachet zal hierin verder betrokken worden door het agentschap.

- Nood aan een sterker inhoudelijk toetsingskader binnen IT-systemen.
- Afstemming met OCMW's (federale overheid) is noodzakelijk, gezien lokale verschillen in aanpak (bv. al dan niet middelentoets).
- Het pedagogisch aspect verdient meer aandacht: hoe wordt het omgaan met financiële middelen geïntegreerd in het begeleidingstraject van jongeren?

Dit thema wordt verder opgenomen binnen het kwaliteitsbeleid van het Agentschap.

- **Thema 3: Wonen en overgang naar jongvolwassenheid**

De overgang op 18 jaar blijft een cruciaal en kwetsbaar moment.

Vaststellingen en knelpunten:

- Jongeren botsen op praktische en structurele obstakels bij uitstroom.
- Terugvalmogelijkheden (“terugvalbedden”) bestaan, maar zijn in de praktijk niet altijd toegankelijk.
- Nazorg blijft vaak beperkt en focust eerder op informele contacten dan op structurele ondersteuning.
- Kamertraining bereidt jongeren niet altijd voldoende voor op zelfstandig wonen.

Daarnaast speelt ook een gedragsmatig aspect: jongeren ervaren op 18 jaar vaak een gevoel van vrijheid en maken keuzes die niet altijd aansluiten bij hun noden, om nadien opnieuw ondersteuning nodig te hebben.

Bespreking en reflecties:

- Het voorbereidingsproces naar meerderjarigheid start vaak te laat; er wordt gepleit om hier vroeger mee te beginnen (ruimer vóór 16 jaar).
- Het regelgevend kader en de werkdruk maken het niet evident om hier voldoende op in te zetten, ondanks het belang ervan.
- Financieel beheer is een aandachtspunt: grote bedragen spaargeld worden soms snel uitgegeven. Een systeem van gefaseerde vrijgave wordt als mogelijke piste gezien. Ook jongeren schuiven naar voor dat ze dit bij terugkijken op hun traject liever zo hadden gezien.
- Procedurele drempels (bv. rond terugvalbedden) bemoeilijken snelle ondersteuning en vragen een herbekijken.
- Voorzieningen beschikken niet altijd over middelen voor nazorg, waardoor dit moeilijk structureel ingebed raakt. Het inzetten van uren en personeel vragen een zoektocht van uren/middelen bij een andere werking.

Samenwerking en initiatieven:

- Lokale samenwerking met OCMW's en besturen is lopende, o.a. in Zuid-Oost-Vlaanderen.
- Projecten zoals “Loopplanken” (= de link tussen AWW en jeugdhulpverlening) zetten in op verbinding tussen jeugdhulp en andere sectoren, zodat jongeren al vertrouwde gezichten hebben vóór uitstroom uit de jeugdhulp.
- Het netwerk rond de jongere blijkt cruciaal, maar is in de praktijk vaak onvoldoende uitgebouwd. Vroegtijdige inzet hierop is essentieel.

Er zijn ook positieve signalen: sommige trajecten leiden tot sterke resultaten. Het is belangrijk om naast sensibilisering ook goede praktijken zichtbaar te maken en te delen.

Binnen de sector bestaan reeds diverse initiatieven (bv. opvolging door consultants, brieven die naar jongeren gestuurd worden).

Projecten uit het verleden zoals “Woonzinnig” (ism jongeren in CBAW) tonen aan dat participatie van jongeren kan leiden tot concrete beleidsverbeteringen (bv. Het belang van een installatiepremie).

Vervolg:

- Verdere bespreking binnen de werkgroep jongvolwassenen in Oost-Vlaanderen.
- Verdere communicatie vanuit het Agentschap Opgroeien wordt verwacht.

➤ **Ouderspunt – toelichting door Erwin Mys en Myriam Joos**

Het agentschap overlegt regelmatig met Ouderspunt. Tijdens deze bijeenkomsten kwamen verschillende knelpunten naar voren, die hier worden toegelicht.

Positief reeds is dat er recent vier nieuwe ouders gevonden werden die willen meewerken en beleidsinput geven.

• **Ervaringen en knelpunten van ouders**

- Ouders blijven juridisch verantwoordelijk, ook wanneer hun kind geplaatst is. Er wordt een casus aangehaald waarbij een ouder geconfronteerd werd met een deurwaarder nadat haar zoon (verblijvende in een gesloten instelling) feiten had gepleegd had in de GI, maar hiervan niet op de hoogte was.
 - Ouders ervaren een gebrek aan duidelijke informatie: wat gebeurt er precies, welke procedures lopen er, en wat zijn hun rechten en plichten?
 - In juni staat een overleg gepland rond registratie en verslaggeving. Ouders geven aan dat verslagen niet altijd overeenkomen met hun eigen inbreng.
 - Er loopt reeds twee jaar een project tussen ouders en het Agentschap Opgroeien rond dit thema.
 - Hoewel de stem van het kind centraal staat, ervaren ouders dat zij zelf onvoldoende gehoord worden, wat kan leiden tot misverstanden.
 - Inzage in dossiers is een belangrijk aandachtspunt: ouders willen weten wat er genoteerd wordt, maar botsen op privacybeperkingen.
 - Er zijn signalen van ongelijkheid: ouders met een hoger opleidingsniveau voelen zich soms meer geloofd dan anderen.
 - Onjuiste of ongenueanceerde informatie in dossiers (bv. foutieve vermeldingen rond verslavingsproblematiek) komt voor en heeft impact op het verdere verloop van het traject.
- **Initiatieven**
- Een podcast met getuigenissen van ouders en professionals verschijnt in het najaar.
 - Op termijn wordt een dialoogdag georganiseerd rond de rechten van ouders in de jeugdzorg.
 - Er loopt een onderzoek rond *recht op inzage in het dossier* (HOGENT – Jan Naert).
 - Ouderspunt gaat regelmatig in gesprek met hogeschoolstudenten om deze thematiek onder de aandacht te brengen.
- ➔ Er wordt gekozen om één thema prioritair op te nemen en hierrond verder te werken; hierover volgt later communicatie.

- **Breder perspectief en samenwerking**
 - De driehoek ouder–kind–hulpverlening blijft complex. Goede communicatie en afstemming zijn cruciaal.
 - Ouders ervaren praktische drempels, zoals overlegmomenten die enkel tijdens kantooruren plaatsvinden.
 - Er is nood aan meer aandacht voor de positie van ouders binnen het hulpverleningstraject, inclusief hun noden en verwachtingen.
 - De vraag wordt gesteld hoe de ervaringen van professionals en ouders beter op elkaar kunnen afgestemd worden.
 - Binnen residentiële settings blijft het een uitdaging om de context (ouders) voldoende plaats te geven, zeker wanneer de relatie tussen ouder en kind moeilijk is.

- **BESPREKING**
 - Het belang wordt geduïd om toch ook te kijken naar al wat wel goed loopt.
 - Het IROJ neemt in het najaar initiatief rond **360° partnerschap**, gericht op samenwerking, verbinding en veiligheid, met een belangrijke rol voor professionals in het delen van regie met ouders.
 - Voorstel om een coördinator uit te nodigen binnen dit traject wordt positief onthaald.
 - Kunnen advocaten van ouders een rol spelen om hen hier beter in te ondersteunen?
 - Binnen voorzieningen is er aandacht voor het ondersteunen van begeleiders bij verslaggeving. Tegelijk zorgt de toegenomen vraag naar weekendverblijf voor organisatorische uitdagingen (personeelsinzet tussen contextwerking en residentiële werking).
 - Er wordt de vraag gesteld of ouders beter ondersteund kunnen worden door hun advocaat.
 - Sommige voorzieningen proberen oudergroepen op te starten, maar botsen dan weer op beperkte participatie van ouders.

➤ **Voorstel participatiecel IROJ–RADAR – toelichting door Lisa Vercruyssen en Lisselotte Lowagie**

Vanuit RADAR (participatiecoach) wordt het voorstel gedaan om een participatiecel op te richten, gepositioneerd tussen RADAR en het IROJ (zie bijlage).

Het gaat om twee bestaande initiatieven die momenteel parallel lopen. Met de participatiecel wil men deze krachten bundelen en versterken, met het oog op een grotere beleidsimpact.

Doel en werking:

- De participatiecel heeft een beleidsversterkende rol en wil participatie structureel verankeren.
- Er wordt voorgesteld om een groep van ongeveer 13 deelnemers samen te brengen.
- De cel komt ongeveer vier keer per jaar samen, op momenten die haalbaar zijn voor de deelnemers, maar met voldoende impact en opvolging.
- Er wordt ingezet op het versterken van de brug tussen beleid en ervaringsperspectief.

Concrete invulling:

- Ervaringsdeskundigheid krijgt een duidelijke plaats binnen beleidsprocessen.
- Thema's (bv. De oproep rond crisisopshaling) kunnen binnen de participatiecel besproken worden, zodat ook deze stem meegenomen wordt.
- Er kan gewerkt worden met werkgroepen waarin concrete acties worden uitgewerkt en opgevolgd.

Vraag tot feedback:

Er wordt gevraagd naar feedback op dit voorstel en naar interesse om deel te nemen. Geïnteresseerden kunnen zich kenbaar maken.

5. Toelichting pilootprojecten Huis van het Kind ifv de implementatie van het perinataal programma

Subsidieoproep van september 2025 voor pilootprojecten '**Huis van het Kind in functie van de implementatie van het perinataal programma**'. Het is een oproep die zich specifiek richtte naar de Huizen van het Kind, maar die wel in relatie staat met de bredere uitrol van het perinataal programma uit het interfederaal plan geïntegreerde zorg (binnen dit interfederaal plan is er een programma om te voorzien in de screening, ondersteuning en samenwerking van/rond (kwetsbaar) zwangeren).

De opdrachten die verbonden zijn aan de oproep sluiten in dat opzicht dan ook nauw aan bij de algemene opdrachten uit dat perinataal programma. Ze worden uitvoerig beschreven in de oproep (zie bijlage).

Vanuit de beoordeling op bovenstaande werden 10 projecten geselecteerd, die allen een subsidie van 78.000 euro ontvangen. Het project loopt 1 jaar. De geselecteerde projecten: (geel = OVL)

- 1° Huis van het Kind Leuven;
- 2° Huis van het Kind Mechelen;
- 3° Huizen van het Kind Stad Antwerpen;
- 4° Huizen van het Kind Dender (Zelee, Hamme, Berlare, Dendermonde, Lebbeke en Buggenhout)
- 5° Huis van het Kind Sint-Niklaas;
- 6° Huizen van het Kind Dender-Zuid (Ninove & Geraardsbergen)
- 7° Huis van het Kind Gent;
- 8° Huis van het Kind Oostende;
- 9° Huizen van het Kind ELZ Zennevallei;
- 10° Huizen van het Kind ELZ Druivenstreek.

HvhK GENT: Er werd gekozen voor twee wijken: Nieuw Gent en de Brugse Poort, onder meer omwille van de aanwezigheid van inloopteams die zich als partner binnen Huizen van het Kind engageren.

De kerngroep bestaat uit vertegenwoordigers van de inloopteams (ILT), wijkgezondheidscentra (WGC) en de sociale dienst van Jan Palfijn.

Het project zal in eerste instantie vooral leiden tot het maken van concrete samenwerkingsafspraken op wijkniveau, met als doel een duidelijke flow en afstemming tussen partners te ontwikkelen.

Momenteel zijn er nog weinig screenings uitgevoerd. Tot op heden werden vier personen gescreend, voornamelijk via "Mama to be".

De kerngroep komt nog tweemaal samen in het voorjaar en tweemaal in het najaar. Deze overlegmomenten vertrekken vanuit casusbesprekingen en intervisie, met als doel verdere afspraken uit te werken.

In het najaar wordt ook een ruimer lerend netwerk opgezet, dat breder gaat dan de kerngroep. Dit wordt verder afgestemd met de werkgroep kwetsbaar zwanger.

Daarnaast wordt bekeken waarom bepaalde partners, zoals UZ, momenteel minder aansluiting vinden bij de BIB-tool. Er wordt onderzocht hoe het aantal gesprekken verhoogd kan worden, onder meer door sterker in te zetten op werking binnen het ziekenhuis, bijvoorbeeld bij zeer kwetsbare zwangeren.

Ook de samenwerking rond PPA-gesprekken wordt verder verkend, onder meer in overleg met Jan Palfijn. Tot slot wordt gewerkt aan een online kennisplatform (“kennisbad”) dat professionals ondersteunt met praktische handvatten, bijvoorbeeld rond de vraag: “Er komt een zwangere bij jou – wat doe je?”

HvhK Sint- Niklaas: Binnen de stad Sint-Niklaas bestaat reeds een goed werkend concept: *Zwangerschapscentrum De Wase Kiem*, ontstaan vanuit wijkgezondheidscentrum De Vlier. Dit initiatief combineert medische (laagdrempelige en betaalbare) zorg met sociale ondersteuning voor kwetsbare zwangeren in de regio. Private vroedvrouwen, kansenwerkers van Huizen van het Kind en gezinsondersteuners van Kind en Gezin zijn structurele partners binnen dit concept. Met dit project wordt beoogd om dit bestaande model te vertalen naar de bredere verwachtingen binnen het perinataal programma, rekening houdend met de rollen, mogelijkheden en kaders die daarbinnen worden aangereikt.

Daarbij blijft het uitgangspunt om laagdrempelig te werken en tegelijk in te zetten op een meer duurzame, intensieve en integrale ondersteuning van zwangeren en hun gezinnen. Het project sluit aan bij de reeds gezette stappen binnen het interfederaal plan (via het perinataal netwerk) in het Waasland. Er wordt afgestemd met de betrokken organisaties, met de ambitie om bestaande overlegstructuren samen te brengen. Op die manier wil men overlap en dubbel overleg vermijden en de afstemming versterken.

Binnen Sint-Niklaas ligt het voorstel op tafel om te experimenteren met de rol en invulling van het sociale luik binnen De Wase Kiem. Hierbij wordt ingezet op het verder uitdiepen en versterken van de sociale ondersteuning voor kwetsbare zwangeren.

Concreet betekent dit:

- het verder ontwikkelen van een integrale en op maat gemaakte aanpak;
- het versterken en verduidelijken van de rol van kansenwerkers (Huizen van het Kind) en gezinsondersteuners;
- het betrekken van bijkomende partners die zorg en coördinatie kunnen opnemen binnen trajecten;
- het uitwerken van een continuüm van zorg voor zwangere gezinnen.

Wat betreft de besteding van middelen wordt nog een afzonderlijk overleg georganiseerd. Alle partners die zich actief willen engageren binnen het samengebrachte overleg worden hiervoor uitgenodigd. De concrete invulling van de middelen is momenteel nog niet vastgelegd en er is nog geen consensus.

Betrokken partners:

De Kraamkaravaan, Vitaz, Kind en Gezin, vzw De Keerkring, Samenwerkingsverband 1G1P (Krachtgericht Waas en Dender), WGC De Vlier, Vroedvrouwenkring Waas en Dender – Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen, Familiehulp, Envia Waas, Wiegwijs vzw, Rebelle vzw, ELP-conventie, Fiola vzw, Tanderuis vzw, GGZ ADS / RADAR, Lokaal bestuur Sint-Niklaas (regie, Opvoedingswinkel, Speelhuis Huppel), ...

Jeugdhulppartners: 1G1P

Dender-Zuid (Ninove – Geraardsbergen): De projectmedewerker is pas gestart in de tweede helft van maart, waardoor er momenteel nog een inhaalbeweging nodig is. Oorspronkelijk was voorzien dat een interne medewerker van Huizen van het Kind dit project vanaf 1 januari zou opnemen, maar dit is niet doorgedaan. Hierdoor moest een externe aanwerving gebeuren.

- **Situering pilootregio**

De piloot loopt over de volledige eerstelijnszone Dender-Zuid (Ninove en Geraardsbergen).

Deze regio kent een specifieke context:

- een hoge kwetsbaarheid bij gezinnen;
- geen materniteit binnen de eigen regio.

Analyse toont aan dat aanstaande ouders uit deze regio in een veertigtal verschillende ziekenhuizen bevallen. Kwetsbare gezinnen (op basis van criteria van Kind en Gezin) zijn verspreid over meer dan 30 ziekenhuizen, wat samenwerking bemoeilijkt.

Ongeveer 65% van de bevallingen vindt plaats in Aalst of Zottegem. Daarom wordt binnen de piloot in eerste instantie gefocust op samenwerking met deze twee ziekenhuizen. Daarnaast bevalt ongeveer 20% van de gezinnen in Brussel, verspreid over een twintigtal ziekenhuizen, wat de afstemming verder complex maakt.

- **Stand van zaken screening**

De ziekenhuizen in Aalst en Zottegem moeten de screening nog opstarten:

- Aalst: opstart voorzien op 1 mei
- Zottegem: opstart voorzien rond de zomer (timing nog onder voorbehoud)

Op dit moment is slechts een beperkte groep zwangeren gescreend, voornamelijk via Brusselse ziekenhuizen.

- **Samenwerking en rolverdeling**

In overleg met de ziekenhuizen in Aalst en met de partners van het perinatale netwerk in ELZ Dender-Zuid werd een overzicht gemaakt van:

- mogelijke doorverwijspartners per type kwetsbaarheid;
- de rolopname door verschillende organisaties.

Zo zal A-zorg Aalst instaan voor PPA en prenatale zorgcoördinatie bij onder meer verslavingsproblematiek, partnergeweld en mentale gezondheidsproblemen.

- **Inzet projectmedewerker**

Recent werd een voltijdse projectmedewerker aangeworven, die halftijds werkt binnen Huizen van het Kind Ninove en halftijds binnen Huizen van het Kind Geraardsbergen.

De opdracht omvat:

1. Netwerkfstemming

- verdere afstemming met ziekenhuizen en regionale partners;
- opvolging van engagementen in samenwerking met de kerngroep en het perinatale netwerk.

2. Rechtstreekse ondersteuning (grootste tijdsinzet)

- aanspreekpunt voor partners (toeleiding) en voor kwetsbare aanstaande ouders;
- uitzonderlijk uitvoeren van screening indien deze nog niet gebeurde;
- vraagverheldering en warme doorverwijzing;
- nagaan welke partner het best geplaatst is om zorgcoördinatie op te nemen.

Indien geen geschikte externe partner beschikbaar is, kan de zorgcoördinatie tijdelijk binnen Huizen van het Kind worden opgenomen. Er wordt echter bewust niet voor gekozen om Huizen van het Kind structureel de zorgcoördinatie voor alle kwetsbare zwangeren te laten opnemen, gezien dit niet haalbaar is in deze regio.

De focus ligt op een ondersteunende en toeleidende rol.

- **Huidige fase**

Tot op heden lag de nadruk vooral op voorbereiding, afstemming en het maken van afspraken. De effectieve dienstverlening wordt momenteel opgestart.

Dender (Zelee, Hamme, Berlare, Dendermonde, Lebbeke en Buggenhout): De piloot is georganiseerd via twee complementaire overlegstructuren:

1. Projectteam IFP/BIB

- Samenstelling: breed perinataal werkveld
- Organisatie en procesbegeleiding: eerstelijnszone (ELZ)
- Aansturing via een kernteam (ELZ, ISM Opgroeien en ziekenhuis)
- Focus: bepalen van de bredere keuzes binnen IFP/BIB

2. Lerend netwerk Huizen van het Kind (HVHK)

- Samenstelling: alle HVHK binnen de ELZ

- Organisatie en procesbegeleiding: ISM Opgroeien
- Focus: operationele keuzes binnen de piloot

De deelname van de ELZ-coördinator, een afgevaardigde van de HVHK en ISM Opgroeien aan beide fora zorgt voor onderlinge afstemming en doorstroming van informatie.

Daarnaast is er een **wekelijks digitaal casusoverleg** (1 uur) met deelname van alle HVHK binnen de ELZ, de sociale dienst van het ziekenhuis, Kind en Gezin en 1G1P. Dit overleg wordt georganiseerd en begeleid door de ELZ.

- **Inhoudelijke aandachtspunten**

- Er is een zoekproces rond basishouding in hulpverlening, beroepsgeheim en samenwerking.
- Dit wordt ervaren als een zinvol leerproces voor de betrokken partners.
- Het tempo van de piloot wordt mede bepaald door de voortgang binnen IFP/BIB; beide zijn onderling afhankelijk.

- **Meerwaarde van de piloot**

De piloot draagt bij aan:

- versterkte bovenlokale samenwerking tussen Huizen van het Kind (bundeling op ELZ-niveau);
- professionele versterking van medewerkers (o.a. intervisie, basishouding, omgaan met beroepsgeheim);
- actieve betrokkenheid van HVHK in individuele trajecten (o.a. via partnerschap binnen BIB en gebruik van de tool);
- betere verbinding tussen het HVHK-netwerk en het bredere ELZ-netwerk.

- **Betrokkenheid jeugdhulppartners**

Tijdens casusoverleggen worden regelmatig jeugdhulppartners benoemd als mogelijke pistes binnen dossiers (door 1G1P, Kind en Gezin en andere partners). Het is echter niet de bedoeling om deze partners structureel aan het casusoverleg te laten deelnemen.

Wel is het mogelijk voor jeugdhulppartners om aan te sluiten bij de projectgroep.

6. Conceptnota opgroeien

Er lopen momenteel binnen Opgroeien acht werven in het kader van het Plan Gennez rond jeugdhulp. Vanuit verschillende koepels en organisaties wordt hierop gewerkt.

Volgende ervaringen worden aangehaald:

De werven functioneren sterk afzonderlijk van elkaar, met beperkte afstemming.

- In mei wordt reeds een webinar voorzien met beleidsbeslissingen die nadien in een decreet zouden worden gegoten (in werking vanaf 1 januari 2027). Dit tempo wordt als zeer hoog ervaren.
- Er is onduidelijkheid over de rol en positie van de IROJ's binnen deze hervormingen.
- Er is nood aan meer transparantie, informatie-uitwisseling en gedragenheid.

Daarnaast wordt gevraagd om ook de volgende thema's te agenderen binnen het IROJ:

- de uitfasering van time-outbegeleidingen en de impact hiervan in Oost-Vlaanderen;
- mogelijke verschuivingen binnen voorzieningen (bv. ombouw naar gesloten time-outaanbod);
- de ontwikkeling van High Care – High Risk en de positionering daarvan binnen de jeugdhulp.

BESLUIT

We agenderen dit expliciet op het IROJ overleg van juni.

7. Regionaal actieplan IROJ

- nieuwe aanvraag: netwerkdag rond schooluitval

In OVL is er heel wat expertise aanwezig rond schooluitval. Ook vanuit Radar zijn ze al een aantal jaren bezig met dit thema. Bedoeling is een netwerkdag te organiseren; intersectoraal georganiseerd, met zo breed mogelijk bereik.

Mogelijk vroege voorjaar van 2027 als het niet lukt, maar in principe najaar.

Vraag naar 2500 euro van het budget.

Vanuit het IROJ wordt de aanvraag goedgekeurd. Er wordt nog de bedenking meegegeven om belang te hechten om op de netwerkdag niet iedereen te overladen met informatie, maar ook bewust stil te staan hoe de vertaalslag naar ieder zijn eigen organisatie kan gemaakt worden.

- korte terugkoppeling inspiratiedag crisis 02/04 (workshops, hoe is het gelopen, vertegenwoordigers sectoren)

Totaal aanwezigen doorheen de dag: 156. Vertegenwoordiging vanuit alle sectoren (algemeen welzijn, GGZ, Jeugdhulp, justitie en politie, onderwijs, Opgroeien, samenwerkingsverband, VAPH).

Alle workshops waren binnen de 4 uur volzet. Workshops gingen heel breed met thema's uit crisishulp, transitieleeftijd, politionele afhandeling, autisme, pleegzorg, suïcidepreventie, kindermishandeling, eetstoornissen, middelenmisbruik, vroegdetectie en outreachende urgentie.

- Aanvulling aan reeds goedgekeurde acties:
 - De offerte van conflictueus ouderschap werd bezorgd en zal worden opgesplitst in 2x een tweedaagse (Werken met ouders in conflictscheiding en werken met kinderen) gericht op een intersectoraal publiek.
Radar denkt mee na over een cofinanciering.
Daarnaast moeten we ook nog rekening houden met catering, vandaar ook het belang dat alle plekjes ingevuld raken zodat de kost ratio in balans blijft.
 - Data die naar voor geschoven zullen worden voor de vorming met Sabien De Clercq: 360 ° partnerschap (focus op verbinding, veiligheid en veerkracht): 24/09 en 28/09.

- Aanvragen budget 2027

Aanvragen voor budget van 2027 kunnen vanaf het IROJ van juni worden aangevraagd.

8. Nieuws uit de regio en werkgroepen

Project urgentie en BOM

De aanhoudende druk op de crisishulpverlening, het stijgend aantal beschermende observatiemaatregelen (de vroegere gedwongen opnames) bij minderjarigen en de oprichting van de mobiele urgentie teams (MUT) zorgen ervoor dat we onze denk- en werkwijze bij kinderen en jongeren in urgentie/crisis moeten bijsturen. Vanuit de werkgroep 'Urgentie bij kinderen en jongeren' is hiertoe een projectdossier uitgewerkt voor de oprichting van een provinciaal team dat ingeschakeld kan

worden bij kinderen en jongeren in urgentie of een beschermende observatiemaatregel. Middels deze communicatie **roepen we geïnteresseerde partners op om vanuit hun organisatie gerichte expertise toe te voegen** d.m.v. het detacheren of aanwerven van een medewerker voor dit team. De inzet van deze medewerker wordt uiteraard vergoed vanuit de voorziene financiering.

Inhoud van het project

Vanuit het project richten we een team op dat snel en kortdurend intervenueert in zorgtrajecten waarbij werd ingeschat dat een kind of jongere zich in een psychiatrische urgentie bevindt of een jongere in een beschermende observatiemaatregel werd geplaatst. Het team zal desgevallend de eerstvolgende werkdag een kortdurend traject opstarten, met een sterke focus op stabilisatie, competentieversterking van de betrokken hulpverlening en het maximaliseren van zorgcontinuïteit. Men zal hierbij steeds een beschermende observatiemaatregel proberen voorkomen of waar mogelijk zo kort als nodig te houden. Meer info over het project vind je in bijlage.

Team

Om deze opdracht vorm te geven wordt een nieuw, intersectoraal samengesteld team opgericht van max. 4VTE (2,05 VTE van het project + eigen middelen van RADAR). Organisaties die dit team mee vorm wensen te geven mogen zich tot 3 mei vrijblijvend melden bij Thomas De Veirman (thomas.deveirman@radar.be - 0490 41 10 80) en dan bekijken we samen wat mogelijk is.

Zie PPT in bijlage.

Op heden staat de vacature voor coördinator open.

Wie interesse heeft om deel uit te maken van bovenstaande oproep, kan dit laten weten. Er wordt gemikt op mei/juni om het team samen te stellen.

9. Korte berichten en varia

Agenda volgend IROJ's:

- verloop pilootproject 'Zorg en ondersteuning' en 'vroegdiagnostiek' (gestart in 2024 voor een periode van 2 jaar)
Het doel van de pilootprojecten **Vroegdiagnostiek** is:
 - **Laagdrempelige diagnostische plekken** oprichten, geënt op de plekken waar kinderen, jongeren, gezinnen en hun context al komen.
 - **Plekken voor effectieve en adequate zorg- en ondersteuningstrajecten op maat** organiseren.
 - **Kennis en expertise samenbrengen** om antwoorden op de meest diverse diagnostische vragen te kunnen bieden.
- Toelichting Spark en SParcours door VLESP
- MFC 't Punt: zorgstrategisch plan en bijbehorende omgevingsanalyse